

Energistyrelsens eksterne praksisnotat for elproduktionsbevillinger til elproduktionsanlæg på land

Dette praksisnotat omhandler udstedelse af elproduktionsbevillinger for anlæg på land med en kapacitet på over 25 MW.

Det følger af elforsyningslovens § 10, at elproduktion fra anlæg med en kapacitet på over 25 MW kun kan udøves af virksomheder, der har opnået en bevilling fra Energistyrelsen.

Elproduktionsbevillinger gives for mindst 20 år efter elforsyningslovens § 10, stk. 2.

Efter elforsyningslovens § 10, stk. 3, kan der kun gives bevilling til en ansøger, som dokumenterer at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet.

Formålet med denne vejledning er i en kort og enkel form at give information om Energistyrelsens praksis for vurdering af finansiell og teknisk kapacitet samt Energistyrelsens praksis for, hvornår der er tale om ét anlæg.

For så vidt angår elproduktionsanlæg, som opføres på havet, vil vurderingen af teknisk og finansiell kapacitet kunne afvige fra det, som fremgår af dette administrationsgrundlag.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

T: +45 3392 6700

E: ens@ens.dk

www.ens.dk

Indhold

1.	Hvem skal have elproduktionsbevilling?	3
1.1	Kraftværker	3
1.2	Landvindmølleparker og solcelleparker	3
1.3	Elproduktionsanlæg med flere ejere	4
1.3.1	En bevillingsansøger skal påtage sig bevillingsforpligtelserne - erklæring	5
1.3.2	Særligt for køberetsordningen	6
2.	Finansiell kapacitet.....	6
2.1	Skematisk oversigt over elementer i vurderingen.....	6
2.2	Materiale som indhentes hos ansøgeren	7
2.3	Vurdering af den finansielle kapacitet.....	8
2.3.1	Forsyningsikkerhed	8
2.3.2	Reetablering	12
2.3.2.1	Processkridt ved dokumentation for reetablering	12
2.3.2.2	Hvornår skal ansøgeren dokumentere at have økonomi til reetablering?.....	13
2.3.2.3	Nærmere om garantistillelse og deponering	14
2.3.2.4	Scrapværdi	14
2.3.3	Decommissioning bonds	14
2.3.3.1	Decommissioning bonds som sikkerhedsstillelse.....	14
2.3.3.2	Dokumentation for sikkerhedsstillelse.....	16
2.3.4	Koncerninterne lån	19
2.3.4.1	Overordnet om koncerninterne lån	19
2.3.4.2	Risiko og krav ved koncerninterne lån	20
2.3.4.3	Vurdering af finansiell kapacitet ved koncerninternt lån tillagt egenkapital som samlet ansvarlig kapital	24
3.	Teknisk kapacitet	24
3.1	Kraftværker	25
3.1.1	Materiale som bør indhentes hos ansøgeren	25
3.1.2	Vurdering af den tekniske kapacitet.....	25
3.2	Landvindmølleparker	26
3.3	Solcelleparker	26

3.4 Den tekniske kapacitet ligger i en anden virksomhed end ansøgerevirksomheden.....	26
4. Sagsbehandlingen.....	27
5. Det årlige tilsyn med bevillingerne	27
6. Beredskabskrav	29
7. Gebyropkrævning ved elproduktionsbevillinger.....	29

1. Hvem skal have elproduktionsbevilling?

Før en ansøgning om elproduktionsbevilling påbegyndes, vurderer Energistyrelsen, om der er tale om et elproduktionsanlæg, som skal have elproduktionsbevilling.

Kravet om elproduktionsbevilling gælder for anlæg med en kapacitet på over 25 MW efter elforsyningslovens § 10, stk. 1.

1.1 Kraftværker

Energistyrelsen vurderer, om kraftværker skal have elproduktionsbevilling. Der vil være tale om et konkret skøn, som tager alle relevante forhold i betragtning i hver enkelt sag.

Det har været fast praksis siden 1976, at kraftværker, som samlet set har en kapacitet på over 25 MW, skal have bevilling, uanset hvordan anlægget er tilsluttet til nettet.

Energistyrelsen kan ved vurderingen af, om der er tale om et anlæg, som samlet set har en kapacitet på over 25 MW, bl.a. lægge vægt på den geografiske placering.

1.2 Landvindmølleparker og solcelleparker

I takt med udbygningen af større landvindmølleparker og solcelleparker er der opstået spørgsmål om, hvorvidt ejerne af disse anlæg skal have elproduktionsbevilling.

I 1999 blev bestemmelsen om elproduktionsbevillinger i lov om elforsyning ændret. Det blev i den forbindelse præciseret, at anlæg, der består af mindre sammenkoblede anlæg, ved fastlæggelse af bevillingsgrænsen, betragtes som ét anlæg. Reglerne om elproduktionsbevillinger gælder også for landvindmølleparker og solcelleparker, når disse anlæg er sammenkoblet, da

de derved vil udgøre et samlet anlæg. Større vindmølleparker og solcelleanlæg vil således kunne blive omfattet af bevillingspligten.

Energistyrelsen vurderer, om mindre sammenkoblede anlæg skal anses som ét samlet anlæg. Der vil i hver sag være tale om et konkret skøn, som tager alle relevante forhold i betragtning i den enkelte sag.

Et afgørende parameter i vurderingen af, om sammenkoblede anlæg kan betragtes som ét anlæg, er nettilslutningen til det kollektive elforsyningsnet. Udgangspunktet er således, at en vindmølle- eller solcellepark skal have elproduktionsbevilling, hvis der samlet set er tilsluttet mere end 25 MW kapacitet i det samme nettilslutningspunkt.

For så vidt angår nettilslutningspunktet, henvises til [bekendtgørelse nr. 1128 af 7. september 2018 om nettilslutning af vindmøller og solcelleanlæg](#) samt vejledning til reglerne, som kan findes [her](#).

Det følger bl.a. af vejledningen, at tilslutningspunktet skal forstås på samme måde som nettilslutningspunktet efter Energinets tekniske forskrifter, som også kaldes Point of Connection (POC). Tilslutningspunktet er det punkt, hvor en eller flere vindmøller og/eller en eller flere solceller tilsluttes det kollektive elforsyningsnet. Ifølge bekendtgørelsens § 3, skal netvirksomheden anvise et tilslutningspunkt og fastsætte et spændingsniveau med de laveste samlede omkostninger ved nettilslutning.

Derudover kan Energistyrelsen lægge vægt på den geografiske placering af anlæggene ved vurderingen af, om der er tale om et anlæg, som samlet set har en kapacitet på over 25 MW. F.eks. kan anlæg, der er tilsluttet i tilslutningspunkter på under 25 MW være placeret så tæt på hinanden, at de samlet set udgør ét anlæg på over 25 MW ved en konkret vurdering.

1.3 Elproduktionsanlæg med flere ejere

Et elproduktionsanlæg kan have flere ejere. I sådanne tilfælde skal virksomheden fortsat have en elproduktionsbevilling for at kunne producere elektricitet på det samlede anlæg. Der kan dog kun gives bevilling til én anlægsejer for et elproduktionsanlæg.

Det følger af elforsyningslovens § 51, stk. 2, at bevillingshaveren skal eje elproduktionsanlægget. For så vidt angår anlæg med flere ejere, kan der dog meddeles bevilling til elproduktion for det samlede anlæg til én ejer, som ikke ejer anlægget 100 %.

1.3.1 En bevillingsansøger skal påtage sig bevillingsforpligtelserne - erklæring

Forudsætningen for at opnå bevilling er, at den virksomhed, som ansøger om bevilling, skal dokumentere opfyldelse af samtlige bevillingskrav for hele det bevillingspligtige anlæg. Bevillingshaveren skal derfor kunne dokumentere den fornødne tekniske og finansielle kapacitet og påtage sig at opfylde de i bevillingen fastsatte vilkår samt sikre overholdelse af den til enhver tid gældende lovgivning på området.

Til brug for bevillingshaverens dokumentation skal øvrige ejere af anlægget placere ansvar og beføjelser for hele det bevillingspligtige anlæg hos bevillingshaveren. De beskyttelseshensyn som ligger bag bevillingskravet, vil herved være varetaget, selvom bevillingshaver ikke ejer anlægget 100%.

Dokumentation for, at bevillingsansøgeren har påtaget sig de forpligtelser, som følger af bevillingen, og at anlæggets øvrige ejere har placeret ansvar og beføjelser efter bevillingen hos bevillingshaveren, kan tilvejebringes ved, at bevillingsansøgningen til Energistyrelsen vedlægges en erklæring, hvoraf det fremgår, at de øvrige ejere har overladt ansvar og beføjelser efter bevillingen til bevillingshaver, så bevillingshaver kan opfylde sine forpligtelser i henhold til bevillingen.

Det vil være tilstrækkeligt, hvis erklæringen er formuleret således:

[Bevillingsansøgers navn] og [medejernes navne] ejer tilsammen det bevillingspligtige anlæg, der fremgår af bevillingen til [Bevillingsansøgers navn].

[Bevillingsansøgers navn] erklærer over for Energistyrelsen at ville opfylde samtlige bevillingskrav for hele det bevillingspligtige anlæg, dvs. både for de dele af anlægget der ejes af [bevillingsansøgers navn], og for de dele af anlægget der ved afgivelse af denne erklæring ejes af [medejeres navne], herunder dokumentere den fornødne tekniske og finansielle kapacitet og påtage sig at opfylde de i bevillingen fastsatte vilkår samt sikre overholdelse af den til enhver tid gældende lovgivning på området.

[Medejernes navne] erklærer over for Energistyrelsen, at de for de dele af anlægget, som de ejer, har placeret ansvar og beføjelser efter bevillingen hos [Bevillingsansøgers navn], så [Bevillingsansøgers navn] kan opfylde forpligtelserne og vilkårene i bevillingen for de dele af anlægget, de ejer, i overensstemmelse med [Bevillingsansøgers navn] erklæring ovenfor.

[Medejernes navne] erklærer videre, at de ved deres dispositioner over de dele af anlægget, som de ejer, til enhver tid vil respektere [Bevillingsansøgers navn] ansvar og beføjelser efter bevillingen.

Denne erklæring kan alene ændres, tilbagekaldes eller overdrages af [bevillingsansøgers navn] og/eller [medejernes navne], efter Energistyrelsens forudgående godkendelse.

Erklæringen indsendes til Energistyrelsen både i forbindelse med bevillingsansøgningen samt i forbindelse med en evt. ændring af ejerkreds.

1.3.2 Særligt for køberetsordningen

Ovenstående håndtering af flere ejere til et elproduktionsanlæg harmonerer med køberetsordningen i VE-loven. Ifølge VE-loven skal opstilleren af vindmøller eller solcelleanlæg udbyde mindst 20 pct. af anlægget (som fysiske aktiver eller som ejerandele) til omkringliggende naboer. Dermed vil der heller ikke være én ejer af samtlige de anlæg, som anvendes til de bevillingspligtige aktiviteter.

Projektopstilleren kan via udbudsmaterialet sikre sig tilvejebringelse af den fornødne dokumentation for, at bevillingshaveren over for Energistyrelsen kan dokumentere opfyldelse af bevillingskravene.

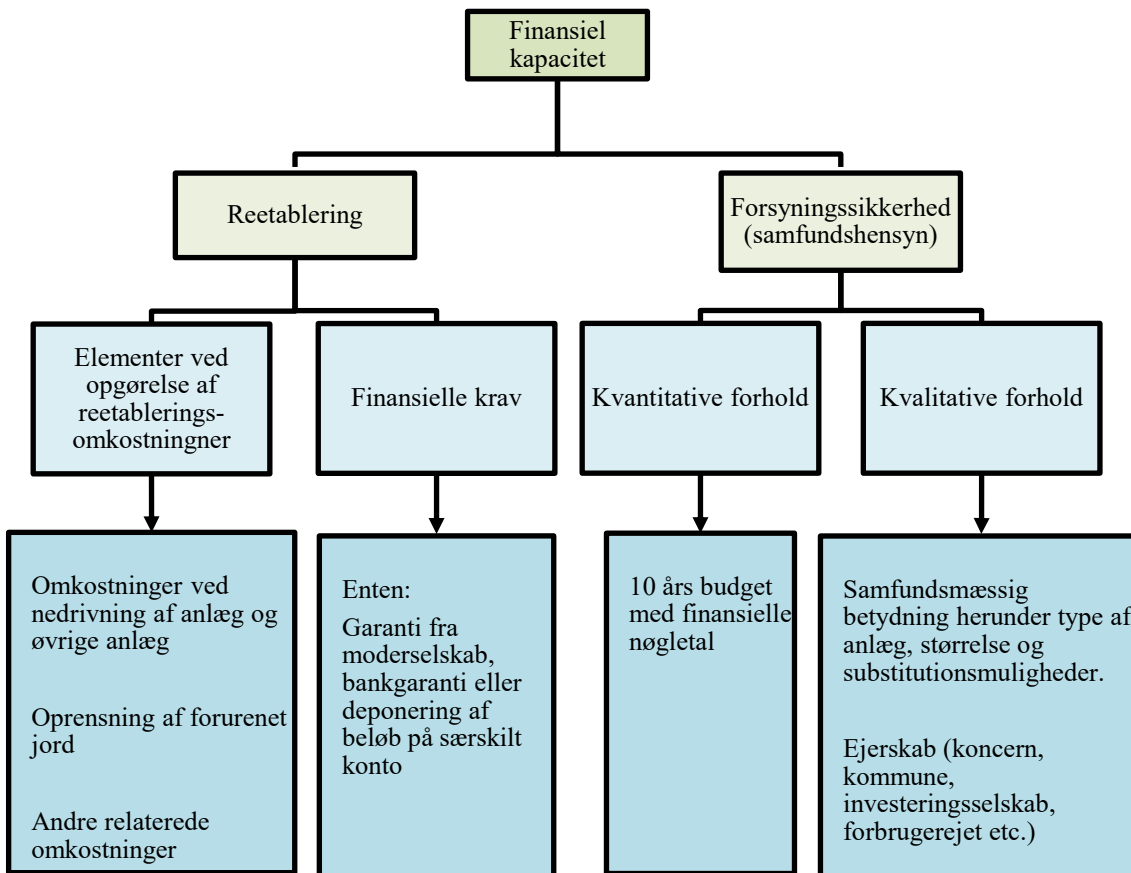
Projektopstilleren kan i udbudsmaterialet stille det som et vilkår for køb i medfør af køberetsordningen, at køberen underskriver ovenstående erklæring i kursiv. Efter denne erklæring overlader køberen ansvar og beføjelser efter bevillingen for det samlede anlæg, herunder for de dele af anlægget, som køberen ejer, til bevillingshaveren, så bevillingshaver på den måde kan opfylde sine forpligtelser i henhold til bevillingen.

Herved sikrer bevillingsansøgeren sig, at anlæggets øvrige ejere overlader ansvar og beføjelser efter bevillingen til bevillingshaveren, så bevillingsansøgeren kan fremsende den fornødne dokumentation til Energistyrelsen i forbindelse med bevillingsansøgningen.

2. Finansiell kapacitet

2.1 Skematisk oversigt over elementer i vurderingen

Det fremgår af elforsyningslovens § 10, stk. 3, at ansøgeren skal have dokumenteret at have fornøden finansiell kapacitet. Vurderingen af den finansielle kapacitet består af to elementer, nemlig om virksomheden har den økonomiske styrke til at finansiere elproduktionsvirksomheden i bevillingsperioden (kravet om forsyningsikkerhed), og om virksomheden har midlerne til at rydde op efter sig (kravet om reetablering).

2.2 Materiale som indhentes hos ansøgeren

For at Energistyrelsen kan træffe afgørelse på et godt oplyst grundlag, indhentes relevant materiale hos ansøgeren. Mundtlige tilkendegivelser fra ansøgeren kan indgå i vurderingen, men sagsbehandlingen vil i videst muligt omfang baseres på skriftligt materiale. Det er op til ansøgeren at fremskaffe dette materiale.

Ansøgeren skal fremlægge følgende oplysninger:

- Beskrivelse af, hvem der ejer virksomheden. Hvis ansøgeren indgår i en koncernstruktur, bør koncernstrukturen beskrives (og gerne illustreret i et koncerndiagram).
- Årsrapport for det seneste regnskabsår, hvis muligt.
- 10 års-budget med finansielle nøgletal for virksomheden (se herom under punkt 2.3.1)

- Årsrapport fra moderselskab – hvis der afgives en moderselskabserklæring
- Dokumentation for reetableringsomkostninger, hvor det er relevant (se afsnit 2.3.2). Dokumentationen skal være velunderbygget. Hvis ansøgeren selv har estimeret reetableringsomkostningerne, kan det være nødvendigt for Energistyrelsen at bede ansøgeren om at indhente en vurdering fra en ekstern rådgiver for at kvalitetssikre vurderingen.

2.3 Vurdering af den finansielle kapacitet

Energistyrelsens vurdering af den finansielle kapacitet er en vurdering af, om ansøgeren har tilvejebragt tilstrækkelig dokumentation for "forsyningsikkerhed" og for "reetablering". Det er ikke muligt at opstille en fast formel for det finansielle krav. Vurderingen må ske på baggrund af de konkrete forhold for den pågældende elproduktionsvirksomhed.

2.3.1 Forsyningsikkerhed

Grundlæggende indebærer kravet om forsyningsikkerhed, at elproduktionsvirksomheden skal betrygge Energistyrelsen i, at virksomheden har den tilstrækkelige økonomiske styrke til at drive virksomheden i bevillingsperioden.

Energistyrelsens vurdering kan her basere sig på bestemte regnskabsmæssige nøgletal i kombination med de ydre forhold, som gør sig gældende for virksomheden.

Finansielle nøgletal

Finansielle nøgletal kan give en god indikation af elproduktionsvirksomhedens økonomiske styrke og dermed evne til at drive virksomheden.

Til brug for Energistyrelsens vurdering vil styrelsen bede elproduktionsvirksomheden om at beregne og indsende følgende nøgletal til styrelsen:

- Brutto rentebærende gæld/EBITDA: Udtryk for virksomhedens samlede bruttogæld i forhold til driftsindtjeningen.
- EBIT/brutto renteomkostninger: Udtryk for virksomhedens evne til at honorere finansieringsomkostninger.
- (Egenkapital/aktiver i alt)*100: Udtryk for virksomhedens grad af egenkapitalfinansiering.

For at begrænse risikoen for, at væsentlige enkeltstående begivenheder, som påvirker nøgletallene, overses ved vurderingen af nøgletallene, bør elproduktionsvirksomheden indsende:

- Nøgletal for de seneste to regnskabsår, hvis muligt og
- Et 10 års-budget fra det år, hvor elproduktionsbevillingen udstedes, hvori de tre finansielle nøgletal nævnt ovenfor fremgår.

Andre elementer i vurderingen

Energistyrelsens krav til nøgletallene kan skærpes eller svækkes på grund af følgende forhold:

- Samfundsmæssig betydning: Nedlukning af elproduktionsanlægget vil have samfundsmæssig betydning → der kan være behov for at skærpe vurderingen af nøgletallene hos større centrale kraftvarmeværker eller elproduktionsanlæg uden gode substitutionsmuligheder og omvendt lempe vurderingen af nøgletallene hos mindre decentrale kraftvarmeværker eller elproduktionsanlæg med flere substitutionsmuligheder.
- Ejerskab: Ejerskabets kreditværdighed → der kan være behov for at skærpe vurderingen af nøgletallene, hvis ejeren af en elproduktionsvirksomhed er et tyndt kapitaliseret selskab, f.eks. et investeringsselskab. Hvis ejeren omvendt har stor kreditværdighed, som f.eks. er dokumenteret gennem officiel rating, eller hvor ejeren er en kommune, kan det lempe vurderingen af nøgletallene.

Særligt om landvindmøller og solceller

I vurderingen af finansiel styrke tages der hensyn til, at der alt andet lige er lavere driftsomkostninger forbundet med at drive en solcelle- eller landvindmøllepark i forhold til drift af et kraftværk.

Særligt om hvile i sig selv-kraftvarmeværker

Varmedelen i et kraftvarmeværk skal efter varmforsyningsloven drives efter hvile i sig selv-princippet. Som konsekvens heraf gælder det for en række kraftvarmeværker, at værkets resultat efter skat hvert år ligger tæt på nul.

Ofte vil nøgletallene for disse kraftvarmeværker være dårligere end de tilsvarende nøgletal for virksomheder med et markedsbaseret resultat. Men det er ikke nødvendigvis udtryk for, at hvile i sig selv-kraftvarmeværkerne

har en svag finansiel styrke. Ofte er de ”dårligere” nøgletal udtryk for to forhold:

- Et valg fra kraftvarmeværkets side om ikke at opnå en indtjening ved sin virksomhed men derimod lade den balancere til gavn for varmekunderne
- At have en begrænset egenkapital og i stedet en betydelig lånefinansiering, som er opnået i kraft af kommunal garanstillelse.

Nøgletal for hvile i sig selv-kraftvarmeværkerne har derfor ofte kun begrænset værdi ved vurderingen af den finansielle kapacitet. Da virksomhederne i den officielle rating nævnt ovenfor alle er virksomheder, som opnår et markedsbaseret resultat, kan nøgletal for hvile i sig selv-kraftvarmeværkerne normalt ikke sammenlignes med nøgletallene for virksomhederne i tabel 1.

Energistyrelsen kan derfor ikke ved sin vurdering af den finansielle kapacitet for hvile i sig selv-kraftvarmeværkerne tillægge nøgletal samme betydelige vægt, som når vurderingen angår virksomheder, der opnår et markedsbaseret resultat. Energistyrelsens vurdering må i disse tilfælde suppleres af andre undersøgelser.

Hvile i sig selv-kraftvarmeværker der leverer direkte til forbrugerne:

En måde at robustgøre vurderingen af hvile i sig selv-kraftvarmeværkerne på er at undersøge værkernes varmepriser. Varmepriserne sammenlignes som udgangspunkt med Forsyningstilsynets offentliggjorte oversigt over varmepriser, som opdateres årligt. (Oversigten kan findes her: <https://forsyningstilsynet.dk/tal-fakta/priser/varmepriser>).¹

Som en ”tommelfingerregel” gælder følgende:

- Varmepriserne for et værk ligger hen over perioden under eller på niveau med den gennemsnitlige varmepris på landsplan → kan indikere, at den finansielle styrke til at kunne drive værket er til stede. Det vil normalt også være tilfældet, selv om varmeprisen ligger på niveau med den øvre kvartil.

---

¹ Varmepriserne er baseret på priserne for lejligheder og enfamiliehuse. Det kan forekomme, at det pågældende kraftvarmeværk ikke leverer til disse forbrugergrupper, f.eks. fordi al varme leveres til en nærtliggende fjernvarmevirksomhed. I disse tilfælde vil Energistyrelsen sikre sig, at der ikke er stor forskel på varmepriserne til lejligheder/enfamiliehuse og til fjernvarmevirksomheder, inden statistikken anvendes som sammenligningsgrundlag.

- Varmepriserne ligger over den øvre kvartil og dermed er unormalt høj → kan indikere, at værket kompenserer for manglende finansiel styrke gennem høje priser og dermed er mindre godt rustet til at kunne drive værket fremover. Energistyrelsen har her anledning til at spørge nærmere ind til årsagen til de høje varmepriser.

Hvile i sig selv-kraftvarmeværker der ikke leverer direkte til forbrugerne:

En række hvile i sig selv-kraftvarmeværker leverer ikke varme direkte til forbrugerne, men til et distributionsselskab. Dermed indgår distributionsomkostninger ikke i deres varmepris, og det er ikke retvisende at sammenligne deres varmepris med Forsyningstilsynets offentliggjorte varmepris, da disse er slutbrugerpriser.

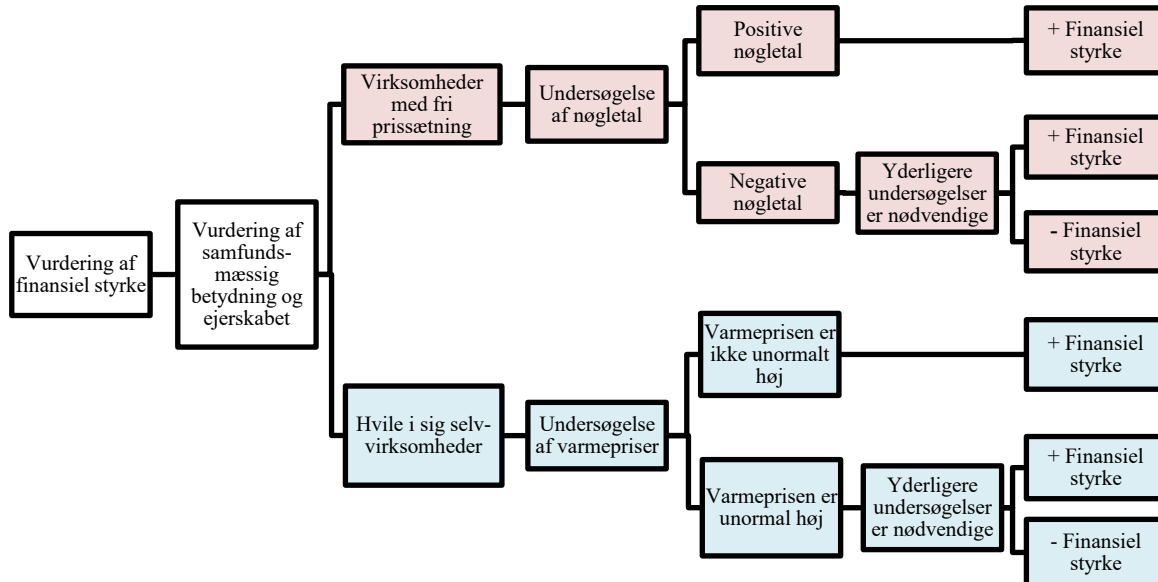
For disse værker kan man i stedet sammenligne varmeprisen med Forsyningstilsynets udmeldte prisloft for varme fra affaldsforbrændingsanlæg, som fastsættes årligt. Dette prisloft er beregnet som et vægtet gennemsnit af salgsprisen fra de store kulfyrede kraftvarmeværker (de to dyreste anlæg er dog fjernet før gennemsnittet beregnes). Seneste prisloft kan findes her:

<https://forsyningstilsynet.dk/varme/afgoerelser/prisloft-for-varme-fra-affaldsforbraendingsanlaeg-2020>)

Som ”tommelfingerregel” gælder følgende:

- Varmeprisen er lavere eller på niveau med prisloftet → kan indikere, at den finansielle styrke til at drive værket er til stede.
- Varmeprisen er højere end prisloftet → kan indikere, at værket kompenserer for manglende finansiel styrke gennem høje priser og dermed er mindre godt rustet til at kunne drive værket fremover. Energistyrelsen har her anledning til at spørge nærmere ind til årsagen til de høje varmepriser

Skematisk oversigt over Energistyrelsens undersøgelse af, om en elproduktionsvirksomhed opfylder kravet om forsyningssikkerhed:

2.3.2 Reetablering

Elproduktionsvirksomheden skal dokumentere, at den har økonomi til at kunne afholde de udgifter, som er forbundet med nedtagning af anlægget, oprensning af jord m.v., når virksomheden ophører.

Selve nedtagningen af anlægget håndteres ved [bekendtgørelse nr. 565 af 2. juni 2014 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg](#).

Derudover vil der typisk fastsættes en oprydningsspligt for solceller og vindmøller i form af et vilkår i landzonetilladelser, eller hvor landzonelokalplanen får bonusvirkning efter planlovens bestemmelser. I vilkåret stilles der krav om, at solceller og vindmøller nedtages, såfremt de har været ude af drift i mere end et år.

Nedenstående afsnit vedrører alene omkostninger til reetablering.

2.3.2.1 Processkridt ved dokumentation for reetablering

Første skridt er, at elproduktionsvirksomheden må indsende oplysninger til Energistyrelsen, som dokumenterer, hvor meget reetableringen kommer til at koste. Det bemærkes, at solcelle- eller landvindmølleparker har mulighed for at indsende dokumentationen på et senere tidspunkt (se herom under punkt 2.3.2.2.). Energistyrelsen må sikre sig, at beregningen af reetableringsomkostningerne er velunderbygget. Dokumentation for reetableringsomkostningerne skal være en del af elproduktionsvirksomhedens ansøgningsmateriale. Energistyrelsen kan stille

krav om, at elproduktionsvirksomheden indhenter bistand fra en ekstern rådgiver, som kan foretage beregningerne.

Næste skridt er, at Energistyrelsen skal sikre sig, at elproduktionsvirksomheden kan dække reetableringsomkostningerne, den dag virksomheden ophører. Dokumentation herfor kan f.eks. foreligge i form af en bankgaranti eller, hvis virksomheden er kommunalt ejet, en garanti fra ejerkommunen. Hvis elproduktionsvirksomheden indgår i en koncernstruktur, kan garantien også bestå i en moderselskabsgaranti, hvor virksomhedens moderselskab indestår for at afholde reetableringsomkostningerne, hvis virksomheden til sin tid ikke selv er i stand til det.

Ved en moderselskabsgaranti skal moderselskabets finansielle kapacitet vurderes. Ansøgeren skal i denne sammenhæng indsende moderselskabets seneste årsrapport samt finansielle nøgletal (specificeret i punkt 2.3.1) for de to seneste regnskabsår.

Et alternativ til garantistillelse er, at ansøgeren forpligter sig til at indsætte et beløb svarende til reetableringsforpligtelserne på en særskilt konto, således at det sikres, at der til enhver tid er penge til at dække omkostningerne til reetablering. Ansøgeren må i bevillingsperioden ikke have mulighed for at bruge pengene fra den særskilte konto til andre formål end til reetablering.

2.3.2.2 Hvornår skal ansøgeren dokumentere at have økonomi til reetablering?

Da omkostningerne til reetablering er væsentligt højere for kraftværker end for solcelleparker og landvindmølleparker, er der forskellig praksis for, hvornår anlægsejerne skal dokumentere at have økonomi til reetablering.

Særligt for så vidt angår solcelle- eller landvindmølleparker

For nyopførte solcelleparker og landvindmølleparker skal bevillingshaveren indsende en opgørelse over omkostninger til nedtagning af anlægget 9 år efter idriftsættelse af parken til Energistyrelsen. Det skal dokumenteres, at der er tilstrækkelige midler til reetablering af parken senest 10 år efter idriftsættelsen af parken.

Særligt for så vidt angår kraftværker

For kraftværker skal bevillingshaveren altid indsende en opgørelse over omkostninger til nedtagning af anlægget til Energistyrelsen i forbindelse med bevillingsansøgningen. Det kan dog godkendes, at nyopførte kraftværker kan drives i en kortere periode, før der stilles garanti eller hensættes midler til reetableringsomkostninger.

2.3.2.3 Nærmere om garantistillelse og deponering

Det skal sikres, at garantien er tilstrækkelig til at kunne dække reetableringsomkostningerne. Det betyder dog ikke, at garantien allerede fra år 1 skal svare til størrelsen af reetableringsomkostningerne. Hvis bevillingsperioden er 20 år, og reetableringsomkostningerne er fastsat til 50 mio. kr., skal garantien altså ikke nødvendigvis være på 50 mio. kr. allerede i år 1.

Tabel 3 viser en model for garantistillelse. Her udvikler størrelsen på garantien sig hen over virksomhedens levetid. Garantibeløbet stiger hen over perioden og svarer altid til nutidsværdien af de forventede reetableringsomkostninger.

I tilfælde af deponering behøver beløbet på kontoen ligeledes ikke fra år 1 at svare til størrelsen af reetableringsomkostningerne, men kan stige igennem bevillingsperioden frem til år 20, således at det deponerede beløb altid svarer til nutidsværdien af de forventede reetableringsomkostninger.

Tabel 3

Beregningseksempel af garantibeløb																				
DKKm	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Forv. omk. til reetablering = DKK 10 mio.																				
Garantibeløb	4,8	5,0	5,2	5,4	5,6	5,9	6,1	6,3	6,6	6,8	7,1	7,4	7,7	7,9	8,3	8,6	8,9	9,3	9,6	10,0
Forv. omk. til reetablering = DKK 50 mio.																				
Garantibeløb	24,2	25,1	26,1	27,1	28,2	29,3	30,4	31,6	32,8	34,1	35,4	36,8	38,3	39,7	41,3	42,9	44,6	46,3	48,1	50,0

2.3.2.4 Scrapværdi

Scrapværdi på anlæg kan ikke tjene som sikkerhed for reetableringsforpligtelser over for Energistyrelsen. Dette skyldes blandt andet, at der er stor usikkerhed om scrapværdien, hvilket derfor vil tilføre estimatet for reetableringsomkostninger mere usikkerhed, samt fordi scrapværdien først kan indhentes efter, at oprydningen er igangsat, og Energistyrelsen kræver, at ressourcerne foreligger inden reetableringen påbegyndes.

2.3.3 Decommissioning bonds

2.3.3.1 Decommissioning bonds som sikkerhedsstillelse

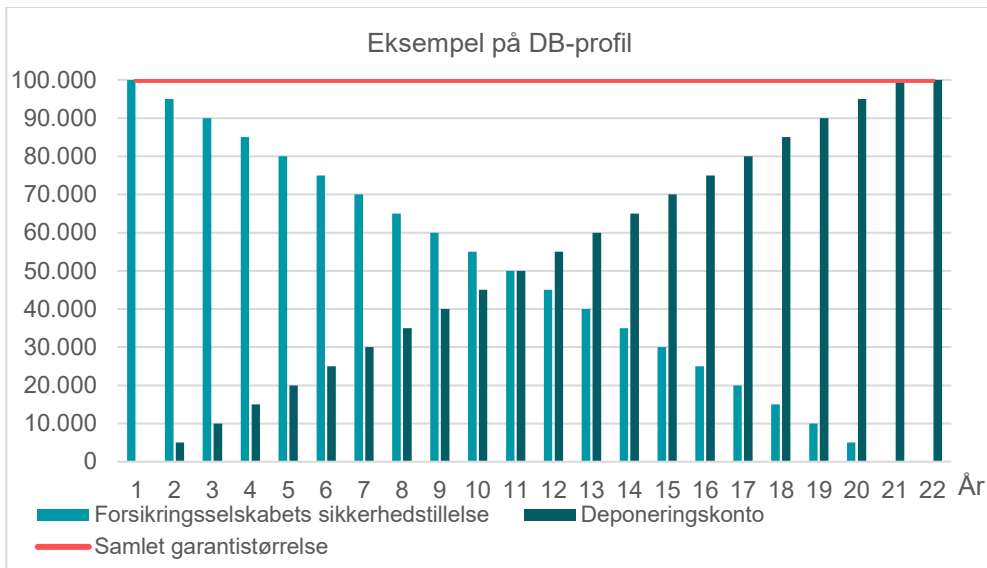
En decommissioning bond (DB) er en trepartsaftale, hvor anlægsejeren (elproduktionsvirksomhed) indgår en kontrakt med et forsikringsgarantiselskab, der stiller garanti over for Energistyrelsen. Ved denne type kontrakt stiller forsikringsgarantiselskabet garanti for

reetableringsomkostninger til Energistyrelsen ved projektets udløb mod betaling af en præmie fra anlægsejeren. I tilfælde hvor anlægsejeren ikke er i stand til at honorere reetableringsforpligtelsen, vil forsikringsgarantiselskabet dække reetableringsomkostningerne op til garantisummen beskrevet i kontrakten. Således er en DB en garanti for, at en anlægsejer vil honorere en eventuel reetableringsforpligtelse, da forsikringsgarantiselskabet i tilfælde af anlægsejerens konkurs vil dække denne over for Energistyrelsen op til en aftalt garantisum.

Selvom DB minder om en traditionel forsikring, er en DB designet til at stille sikkerhed over for en tredjepart. Hvor forsikringer er en aftale mellem to parter (virksomhed eller person og forsikringselskab), er en DB en aftale mellem tre parter, hvor forsikringsgarantiselskabet stiller garanti for at honorere reetableringsforpligtelser over for en tredjepart. Garantiens ordlyd afgør, hvorvidt der er tale om en tabsgaranti, hvor en tredjepart kun kan gøre krav over for forsikringsgarantiselskabet i tilfælde af anlægsejers konkurs, eller om der er tale om en kontrakt, hvor en tredjepart kan gøre krav på midler til reetableringsforpligtelsen ved udløb af projektet hos forsikringsgarantiselskab, uagtet om anlægsejeren ikke kan honorere denne forpligtelse.

En DB kan antage forskellige former, da specifikationerne af DB-kontrakter udarbejdes særskilt for hver enkelt DB, eftersom der er tale om privatretlige aftaler. En måde at strukturere sådanne privatretlige aftaler på er, at et forsikringsgarantiselskab udsteder en obligation, hvis værdi sænkes løbende over en periode, i takt med at virksomheden selv deponerer et tilsvarende beløb på en deponeringskonto. Derved er den samlede garanti hele tiden på den fulde størrelse af den nødvendige sikkerhedsstillelse, som vist i den illustrative figur nedenfor:

En DB, hvor Energistyrelsen kontrollerer deponeringskontoen, kan som udgangspunkt anvendes som sikkerhedsstillelse for reetablering i forbindelse med en elproduktionsbevilling eller elproduktionstilladelse, men det vil være nødvendigt, at Energistyrelsen vurderer vilkår og specifikationer for den enkelte garantistillelse samt vurderer finansiell kapacitet for forsikringsgarantiselskabet og finder denne kapacitet acceptabel, jf. nedenstående afsnit. I tilfælde hvor anlægsejeren løbende deponerer midler på en konto hos forsikringsgarantiselskabet, skal Energistyrelsen være opmærksom på ordlyden af kontrakten indgået med forsikringsgarantiselskabet. I tilfælde hvor garantibeløbet løbende nedskrives i takt med deponering af midler, er der en risiko for, at Energistyrelsen ikke er dækket af den fulde størrelse af de estimerede reetableringsomkostninger.

2.3.3.2 Dokumentation for sikkerhedsstillelse

Ansøger skal indsende de kontrakter og specifikationer, der gør sig gældende for indgåelse af DB. Energistyrelsen vil i vurderingen af sådanne specifikationer lægge vægt på:

- At den samlede garantistørrelse er lig med eller større end kravet om sikkerhedsstillelse i resten af anlæggets levetid, eftersom forsikringsgarantiselskabet ikke kan stilles til ansvar for beløb, der overstiger garantisummen.
- At garantien ikke kan annulleres af anlægsejeren i anlæggets levetid uden Energistyrelsens godkendelse af dette.

- At midlerne fra deponeringskontoen er begrænset til kun at kunne anvendes til reetableringsomkostninger og kun til den del af reetableringen, som Energistyrelsen stiller krav til.
- At der ikke er barrierer i forbindelse med et eventuelt behov for udbetaling af forsikringsgarantiselskabets sikkerhedsstillelse. Eksempelvis hvis garantien er en tabsgaranti, hvor Energistyrelsen/landejere først skal have gjort kravet gældende over for anlægsejeren.

Specifikationer af DB skal indsendes af anlægsejere hvert år og vurderes af Energistyrelsen. Dette skal ses i forhold til, at estimatet for reetableringsforpligtelsen evalueres løbende ved de årlige tilsyn, og at det skal sikres, at værdien af sikkerhedsstillelsen fra en DB som minimum er af samme værdi, som det opdaterede estimat af reetableringsforpligtelsen.

For så vidt angår Energistyrelsens vurdering af finansiell kapacitet for forsikringsgarantiselskaber, skal Energistyrelsen have udleveret kreditvurdering af forsikringsgarantiselskabet fra et pålideligt kreditvurderingsbureau. Denne kreditvurdering af forsikringsgarantiselskabet skal som minimum være investment grade svarende til minimum:

- BBB- (S&P Global og FitchRatings)
- Baa3 (Moody's).

Jf. figuren nedenfor med specifikation af rating-skalaer fra pålidelige internationale kreditvurderingsbureauer.

Rating			
S&P	Moody's	Fitch	
AAA	Aaa	AAA	Rating-skalaer fra pålidelige kreditvurderingsbureauer af forsikringsgarantiselskaber, der vurderes tilstrækkelige af Energistyrelsen (<i>investment grades</i>).
AA+	Aa1	AA+	
AA	Aa2	AA	
AA-	Aa3	AA-	
A+	A1	A+	
A	A2	A	
A-	A3	A-	
BBB+	Baa1	BBB+	Ratings fra pålidelige kreditvurderingsbureauer af forsikringsgarantiselskaber der vurderes utilstrækkelige af Energistyrelsen. (Junk bonds)
BBB	Baa2	BBB	
BBB-	Baa3	BBB-	
BB+	Ba1	BB+	
BB	Ba2	BB	
BB-	Ba3	BB-	
B+	B1	B+	
B	B2	B	
B-	B3	B-	
CCC+	Caa1	CCC+	
CCC	Caa2	CCC	
CCC-	Caa3	CCC-	
CC	Ca	CC	
		C	
SD	C	DDD	
D		DD	
		D	

En DB udstedt af forsikringsgarantiselskaber med lavere ratings end ovenstående godkendes ikke af Energistyrelsen, da en lavere rating vil øge risikoen for, at det udstedende forsikringsgarantiselskab ikke er betalingsdygtigt og dermed ikke kan honorere reetableringsomkostninger. Kreditvurderinger af forsikringsgarantiselskaber, der har udstedt DB, indsendes årligt af anlægsejer til Energistyrelsen for at sikre, at disse ikke falder under den af Energistyrelsen påkrævede kreditvurdering.

2.3.4 Koncerninterne lån

2.3.4.1 Overordnet om koncerninterne lån

Et koncerninternt lån er et lån mellem interesseforbundne parter, der udstedes af aktionærene/moderselskabet til et datter-/søsterselskab. Lån mellem interesseforbundne parter skal, jf. ligningslovens § 2, være på armlængdevilkår (markedskonformt), hvorfor denne type lån er rentebærende i lighed med lån optaget hos kreditinstitutter. Der er ikke faste krav til, hvordan koncerninterne lån formes ift. afdragsprofil, og om renter betales løbende eller tilbagebetales med hovedstolen ved lånets udløb. Koncerninterne lån kan regnskabsmæssigt overordnet klassificeres som hhv. gæld til tilknyttede virksomheder (eller selskabsdeltagere og -ledelse) og ansvarlig lånekapital alt efter prioritetsrækkefølgen:

- Lån optaget på normale betingelser ift. prioritetsrækkefølge, hvor lånet har samme rang som den øvrige gæld i virksomheden. Dette klassificeres i regnskabet, jf. Årsregnskabsloven, som enten gæld til tilknyttede virksomheder eller gæld til selskabsdeltagere og -ledelse, afhængigt af om långiver er en koncernintern virksomhed eller en selskabsdeltager.
- Lån optaget på betingelser, hvor långiver accepterer, at lånet har lavere rang ift. prioritetsrækkefølgen (dvs. at långivers gæld i en konkurssituation vil blive prioriteret lavere end øvrige kreditorer) klassificeres som ansvarlig lånekapital. Årsagen til, at virksomheder ofte anvender ansvarlig lånekapital frem for egenkapitalindsat, er, at tilbagebetaling af ansvarlig lånekapital kan ske til långiver uden at være bundet af de selskabsretlige regler om fx kapitalnedsættelse og selskabsopløsning.

De nøgletal der anvendes i vurderingen af den finansielle kapacitet, vil for virksomheder der benytter koncerninterne lån, som udgangspunkt, fremstå svækket, såfremt det koncerninterne lån ikke er indregnet heri. Det skyldes, at det belaster gældsposterne, men ikke fremgår af egenkapitalen. I visse tilfælde kan koncerninterne lån tillægges egenkapitalen i beregningen af de finansielle nøgletal, der anvendes i vurderingen af finansiell kapacitet for virksomheder. Dette gælder, når koncerninterne lån er klassificeret som ansvarlig lånekapital, der efterstilles virksomheders øvrige kreditorer, og når supplerende krav er opfyldt, hvilket er gennemgået i dette praksisnotats afsnit 2.4.2. Når koncerninterne lån tillægges egenkapitalen i beregningen af finansielle nøgletal, klassificeres summen af dette som samlet ansvarlig kapital.

I tilfælde, hvor Energistyrelsen vurderer, at den finansielle kapacitet i de ansøgende virksomheder er tilstrækkelig, uden at koncerninterne lån

tillægges egenkapitalen i beregningen af nøgletal, anvendes Energistyrelsens praksisnotat for elproduktionstilladelser til elproduktionsanlæg på land. Energistyrelsen vurderer, hvorvidt der er behov for, at virksomheden skal indsende yderligere dokumentation i form af kravene i 2.4.2, eller om det er tilstrækkeligt med den dokumentation, der skal indsendes jf. 2.1.1

2.3.4.2 Risiko og krav ved koncerninterne lån

Energistyrelsen vurderer, at der er en risiko ved finansielle konstruktioner med koncerninterne lån, da likviditet kan anvendes til tilbagebetaling af koncerninterne lån frem for til at honorere en eventuel reetableringsforpligtelse. Denne risiko består indtil der stilles sikkerhed over for Energistyrelsen til reetablering i år 10 efter idriftsættelse gennem enten en moderselskabserklæring, bankgaranti, deponeringskonto eller lignende. En anden likviditetsmæssig risiko forbundet med anvendelsen af koncerninterne lån er, at virksomheder, der prioriterer at afdrage på koncerninterne lån, ikke har likviditet til at dække øvrige større, uforudsete udgifter i den løbende drift.

For at Energistyrelsen kan acceptere, at koncerninterne lån tillægges egenkapitalen som en samlet ansvarlig kapital i vurderingen af finansiell kapacitet, er der en række opmærksomhedspunkter, som Energistyrelsen skal tage højde for, og virksomheden (anlægsejeren) skal derfor fremsende følgende:

- 1. Dokumentation for, at virksomheden (anlægsejeren) prioriterer at honorere øvrige forpligtelser før koncerninterne lån – klassificering som ansvarlig lånekapital.*

For at Energistyrelsen kan acceptere, at koncerninterne lån tillægges egenkapitalen som samlet ansvarlig kapital i beregningen af finansielle nøgletal, er det et krav, at lånet klassificeres som ansvarlig lånekapital. Dette kan for eksempel ske ved fremvisning af et letter of subordination fra långiver eller de specifikke vilkår for koncerninterne lån, hvoraf det bør fremgå, at lånet er subordineret ift. øvrige forpligtelser i den pågældende virksomhed, herunder også reetableringsforpligtelsen. Med subordinering menes, at betaling af renter og afdrag til långiveren er underordnet, og derfor først kan ske efter betaling af, anlægsejers forpligtelser til andre parter, herunder fx diverse driftsomkostninger, skatter og gebyrer. Der skal derudover indgå en klausul om, at subordineringen alene kan fjernes eller ændres efter skriftlig godkendelse fra Energistyrelsen. Energistyrelsen skal i den årlige vurdering af finansiell kapacitet for virksomheder indhente dokumentation for, at det koncerninterne lån er subordineret ift. øvrige forpligtelser/kreditorer i virksomheden.

Energistyrelsen foretager på denne baggrund en konkret vurdering af, om der er tilstrækkelig sikkerhed for, at anlægsejeren prioriterer reetableringsforpligtelsen og øvrige forpligtelser før tilbagebetaling af koncernintern gæld.

2. *Et udvidet budget for, hvordan der skal stilles sikkerhed for reetablering med estimering af reetableringsomkostninger.*

For at virksomheder med koncerninterne lån kan tillægge disse lån til egenkapitalen i beregningen af finansielle nøgletal anvendt i vurderingen af finansiell kapacitet for virksomheder, er der behov for, at Energistyrelsen præsenteres for et udvidet budget for og beskrivelse af, hvordan virksomheden påtænker at honorere virksomhedens reetableringsforpligtelse. Dette kræver, at der indsendes dokumentation for hhv. i) estimering af reetableringsomkostninger og ii) udvidet 10-års-budget.

i) *Estimering af reetableringsomkostninger*

Virksomheder, der søger om tilladelse til elproduktion på land, skal i overensstemmelse med dette praksisnotat indsende oplysninger til Energistyrelsen, der dokumenterer, hvor meget reetableringen kommer til at koste.

For nyopførte elproduktionsanlæg skal anlægsejeren indsende en opgørelse over reetableringsomkostninger i år 9 efter idriftsættelse af anlægget til Energistyrelsen. Senest i år 10 efter idriftsættelsen skal anlægsejeren dokumentere, at denne har tilstrækkelige midler til reetablering. I tilfælde af, at der anvendes koncerninterne lån, skal der dog indsendes et estimat for reetableringsomkostningerne allerede i forbindelse med udstedelse af tilladelsen til elproduktion. Estimatet for reetableringsomkostninger opdateres løbende, og Energistyrelsens krav til estimatet skærpes frem mod år 9 efter idriftsættelsen, hvor en veldokumenteret oversigt over reetableringsomkostninger fremsendes til Energistyrelsen.

Dokumentationen for reetableringsomkostninger for virksomheder der gør brug af koncerninterne lån, skal bestå af:

- a) Estimat for reetableringsomkostningen opgjort i kr. eller EUR enten pr. MW eller for den samlede kapacitet for anlægget.
- b) En beskrivelse af, hvordan virksomheden påtænker at honorere reetableringsforpligtelsen i år 10 efter idriftsættelse. Det kan f.eks. være en specificering af poster i regnskabet eller konti, hvor opsparingen til reetableringsomkostningen foregår.

Energistyrelsen kan stille krav om, at elproduktionsvirksomheder indhenter bistand fra en ekstern rådgiver i forbindelse med opgørelsen af reetableringsforpligtelser. Der stilles som hovedregel krav om dette i

forbindelse med den oversigt over reetableringsomkostninger, der fremsendes i år 9 efter idriftsættelsen, med undtagelse af hvis virksomheden kan stille alternativ dokumentation til rådighed, som Energistyrelsen i den konkrete sag vurderer er tilstrækkeligt.

ii) Udvidet 10-års-budget

I overensstemmelse med dette praksisnotat fremsender virksomheder, der søger om tilladelse til elproduktion på land, et 10-års-budget med følgende finansielle nøgletal og regnskabstal:

- EBIT/brutto renteomkostninger
- Brutto rentebærende gæld/EBITDA
- Egenkapital/aktiver i alt.

Eftersom Energistyrelsen vurderer, at der er en øget likviditetsmæssig risiko for virksomheder, der anvender koncerninterne lån, mht. om disse virksomheder kan honorere reetableringsforpligtelser og forpligtelser opstået som resultat af den daglige drift, udvides 10-års-budgettet til at omfatte beregning af yderligere nøgletal. For virksomheder, der anvender koncerninterne lån, fremsendes et udvidet 10-års-budget med ovenstående nøgletal og regnskabstal til Energistyrelsen inklusive følgende nøgletal og regnskabstal:

- Årlige renteomkostninger på koncerninterne lån
- Årlige afdrag på koncerninterne lån
- Likvide beholdninger ultimo

Ud fra ovenstående nøgletal har Energistyrelsen bedre mulighed for at vurdere, hvorvidt anlægsejere har tilstrækkeligt med likviditet til at honorere reetablerings- og øvrige forpligtelser, samtidig med at der afdrages og betales renter af det koncerninterne lån.

Den egentlige sikkerhedsstillelse (i form af moderselskabserklæring eller andre typer garantier) skal dog først endeligt stilles i år 10 efter idriftsættelse af anlægget. Energistyrelsens godkendelse af finansiell kapacitet for virksomheden vil ikke i sig selv være en accept af størrelsen på reetableringsomkostningerne, da dette først vurderes på det tidspunkt, anlægsejeren fremviser den endelige opgørelse over reetableringsomkostninger. Det udvidede budget for sikkerhedsstillelsen skal blot anvendes til at underbygge, at der foreligger et realistisk grundlag for honorering af reetableringsforpligtelsen. Virksomheden kan imidlertid allerede stille sikkerhed inden år 10 efter idriftsættelsen, og i så fald skal der

tages stilling til, om estimatet for reetableringsomkostningerne er tilstrækkeligt velunderbygget.

3. *Modpartsbekræftelse fra moderselskab/långiver*

Likviditeten i virksomheder med koncerninterne lån er påvirket af de løbende afdrag og rentebetalinger til lånet. Derfor skal virksomheden indhente en modpartsbekræftelse fra moder-/långivende selskab for at kunne indregne koncerninterne lån som en del af egenkapitalen i de anvendte nøgletal i vurderingen af den finansielle kapacitet. Modpartsbekræftelsen skal indeholde følgende:

- Bekræftelse af at eventuelle afdragsbetalinger for det koncerninterne lån er i overensstemmelse med det 10-årige budget for virksomheden
- Bekræftelse af at eventuelle rentebetalinger for det koncerninterne lån er i overensstemmelse med det 10-årige budget for virksomheden
- Bekræftelse af at moder-/långivende virksomhed ikke vil opkræve større afdrag og rentebetalinger end angivet i det 10-årige budget for virksomheden.

Ved Energistyrelsens tilsyn med virksomheder skal modpartsbekræftelsen fra moder-/långivende virksomhed genbekræftes. Ligeledes skal der ved ændringer i det 10-årige budget indhentes en modpartsbekræftelse på forudsætninger for det koncerninterne lån, ligesom der ved ændringer i låneaftalen skal indhentes et nyt 10-årigt budget. Herudover skal Energistyrelsen sikre, at modpartsbekræftelsen er:

- Udstedt til den projektspecifikke virksomhed
- Valid i form af at afgiver af modpartsbekræftelsen har stillingsfuldmagt til at afgive denne modpartsbekræftelse for moder-/långivende virksomhed.

Ved udarbejdelsen af modpartsbekræftelsen kan virksomheden med fordel benytte Energistyrelsens [skabelon](#).

Modpartsbekræftelsen af forudsætningerne for låneprofilen for det koncerninterne lån skal ses i sammenhæng med kravene om i) estimering af reetableringsomkostninger og ii) udvidet 10-årigt budget. Ved aflæggelse af et realistisk 10-årigt budget, hvor låneprofilen på det koncerninterne lån er bekræftet af modparten, har Energistyrelsen bedre mulighed for at vurdere, hvorvidt virksomheden kan honorere den estimerede reetableringsforpligtelse.

2.3.4.3 Vurdering af finansiel kapacitet ved koncerninternt lån tillagt egenkapital som samlet ansvarlig kapital

For at virksomheder kan tillægge koncerninterne lån til egenkapitalen i beregningen af finansielle nøgletal til vurdering af finansiel kapacitet, skal følgende således være opfyldt:

- Det koncerninterne lån er klassificeret som ansvarlig lånekapital, der er subordineret ift. resterende forpligtelser. Subordineringen kun kan fjernes eller ændres med skriftlig godkendelse fra Energistyrelsen.
- Anlægssejeren har indsendt estimat af og plan for honorering reetableringsomkostninger og udvidet 10-års-budget, der viser, at virksomheden kan honorere forpligtelser inkl. renter og afdrag på det koncerninterne lån.
- Der er indhentet modpartsbekræftelse fra moder-/långivende virksomhed på, at afdrag og rentebetalinger for den lån-tagende virksomhed er i overensstemmelse med det 10-årige budget og bekræftelse på, at moder-/långivende virksomhed ikke ændrer på afdrags- rentebetalinger.

Er ovenstående kriterier opfyldt, kan Energistyrelsen vurdere finansiel kapacitet for anlægssejere, hvor koncerninterne lån er tillagt egenkapitalen og klassificeret som samlet ansvarlig kapital, således at følgende nøgletal gør sig gældende:

- EBIT/brutto rentebærende omkostninger
- Brutto rentebærende gæld/EBITDA
- Brutto rentebærende gæld (med fradrag for koncerninterne lån) /EBITDA
- Samlet ansvarlig kapital (egenkapital + koncerninterne lån) /aktiver i alt.

3. Teknisk kapacitet

Det fremgår af elforsyningslovens § 10, stk. 3, at ansøgeren ud over at dokumentere finansiel kapacitet også skal dokumentere fornøden teknisk kapacitet.

Energistyrelsens vurdering af den tekniske kapacitet er en vurdering af, om ansøgeren har dokumenteret at have den nødvendige tekniske viden og de nødvendige ressourcer til at kunne drive elproduktionsvirksomheden. Vurderingen af den tekniske kapacitet beror på de konkrete forhold for den

pågældende elproduktionsvirksomhed, og det er ikke muligt at opstille et fast formel for det tekniske krav.

Vurderingen af teknisk kapacitet afhænger i vidt omfang af anlægstypen. Nedenfor beskrives praksis for henholdsvis kraftværker, landvindmøller og solceller.

3.1 Kraftværker

3.1.1 Materiale som bør indhentes hos ansøgeren

Det er vigtigt, at Energistyrelsen træffer afgørelse på et godt oplyst grundlag. Mundtlige tilkendegivelser fra ansøgeren kan indgå i vurderingen, men sagsbehandlingen vil i videst muligt omfang baseres på skriftligt materiale. Og det er op til ansøgeren at fremskaffe dette materiale.

Det vil ofte være relevant at indhente følgende oplysninger hos ansøgeren:

- Antallet af ”tekniske” medarbejdere og deres faglige baggrund.
- Eventuel aftale med eksternt rådgiver om mulighed for at trække på fagkyndig bistand.
- Eventuel aftale med andet selskab om at dette selskab varetager den tekniske drift (den tekniske kapacitet ligger dermed i et andet selskab end ansøgerselskabet).

3.1.2 Vurdering af den tekniske kapacitet

Ved vurderingen af den tekniske kapacitet må Energistyrelsen navnlig lægge vægt på følgende elementer:

- Ressourcer → antallet af medarbejdere
- Viden → uddannelsesmæssig baggrund
- Erfaring → erfaring med at drive elproduktionsvirksomhed
- Placering af kapacitet → er kapaciteten placeret i ansøgers virksomheden eller i en anden virksomhed

De tekniske medarbejdere vil normalt være maskinmestre eller ingeniører.

Det er Energistyrelsens erfaring, at mindre elproduktionsvirksomheder ofte kun har maskinmestre ansat. Ingeniører er et plus, men det er tilstrækkeligt, hvis virksomheden har mulighed for at trække på ingeniørbistand udefra.

Det er endvidere Energistyrelsens erfaring, at større elproduktionsvirksomheder ofte har både maskinmestre og ingeniører ansat. Hvis ikke der er ingeniører ansat, må Energistyrelsen være særligt opmærksom på, om muligheden for at trække på ingeniørbistand udefra, f.eks. fra en rådgivende ingeniørvirksomhed, er dækkende for behovet.

Ansøgerens erfaring med at drive elproduktionsvirksomhed vil også indgå i Energistyrelsens vurdering. Hvis ansøgeren tidligere har demonstreret at være i stand til på forsvarlig måde at drive elproduktionsvirksomhed, taler det for, at ansøgeren har den tekniske viden og de tekniske ressourcer, som skal til.

Endvidere vil det indgå i vurderingen, om anlægget er et VE-anlæg, et centralt eller et decentralt kraftvarmeværk. Kravene er generelt strengere til de centrale kraftvarmeværker og mildere til VE-anlæg.

3.2 Landvindmølleparker

Til vurdering af den tekniske kapacitet for landvindmølleparker skal bevillingsansøgeren indsende dokumentation for følgende:

1. Der er tilknyttet en driftsansvarlig person godkendt af Sikkerhedsstyrelsen, jf. [bekendtgørelse nr. 1608 af 20. december 2017 om sikkerhed for drift af elektriske anlæg](#).
2. Parken overholder kravene om service og vedligehold i [bekendtgørelse nr. 73 af 25. januar 2013 om teknisk certificering af vindmøller](#).

3.3 Solcelleparker

Til vurdering af den tekniske kapacitet for solceller skal bevillingsansøgeren indsende dokumentation for følgende:

1. Der er tilknyttet en driftsansvarlig person godkendt af Sikkerhedsstyrelsen, jf. [bekendtgørelse nr. 1608 af 20. december 2017 om sikkerhed for drift af elektriske anlæg](#).
2. Bevillingshaveren har adgang til personale med tilstrækkelig erfaring og ekspertise til at servicere anlægget, herunder udskiftning af paneler. Dette kan eksempelvis ske gennem en serviceaftale, jf. nærmere herom nedenfor.

3.4 Den tekniske kapacitet ligger i en anden virksomhed end ansøgers virksomheden

Det er et krav efter elforsyningsloven, at den virksomhed, som meddeles bevilling til elproduktion, ejer og driver elproduktionsanlægget. Dette krav

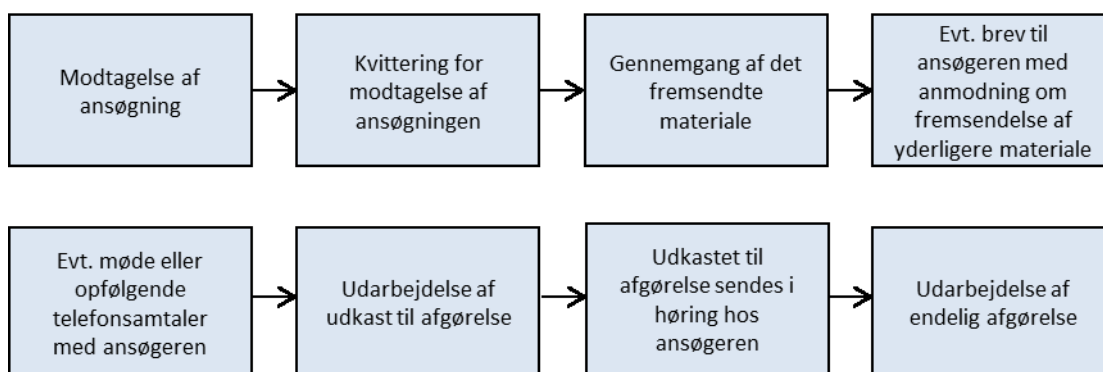
er dog ikke til hinder for, at ansøgeren kan indgå en aftale med en anden virksomhed om, at ansøgeren trækker på denne virksomheds tekniske ressourcer og viden. Det kan i disse tilfælde forekomme, at ansøgeren slet ikke har tekniske medarbejdere ansat, men udelukkende benytter sig af teknisk bistand fra en anden virksomhed.

Elforsyningsloven er ikke til hinder for sådanne ordninger, men Energistyrelsen skal i disse tilfælde have tilsendt aftalen mellem ansøgeren og den virksomhed, som skal yde den tekniske bistand. Energistyrelsen vil gennemgå aftalen med henblik på at sikre, at aftalen giver ansøgeren tilstrækkelig adgang til teknisk bistand.

Ud over en vurdering af de tekniske ressourcer, som ansøgeren med aftalen får adgang til, kan Energistyrelsen forlange, at der stilles en garanti for, at der til hver en tid vil eksistere en aftale med f.eks. en rådgivende ingeniørvirksomhed. Alternativt kan Energistyrelsen anmode ansøgeren om at stille garanti for, at der til enhver tid eksisterer en aftale med en anden virksomhed om, at ansøgeren kan trække på en denne virksomheds tekniske ressourcer og viden.

4. Sagsbehandlingen

Ansøgninger om elproduktionsbevillinger kan have individuelle forløb. Sagsbehandlingen vil dog normalt som minimum indeholde følgende skridt:

5. Det årlige tilsyn med bevillingerne

Energistyrelsen fører et årligt tilsyn med elproduktionsbevillingerne. Her skal styrelsen sikre sig, at bevillingshaverne fortsat har den finansielle og tekniske kapacitet til at drive virksomheden.

Energistyrelsen beder som led i det årlige tilsyn virksomhederne om, at:

- Bekræfte at virksomheden fortsat har fornøden finansiel og teknisk kapacitet.
- Oplyse hvis der er sket ændringer af betydning for den finansielle eller tekniske kapacitet hen over det forgangne år.
- Indsende de under punkt 2.3.1 anførte nøgletal for det seneste regnskabsår samt vedlægge årsrapporten som dokumentation.
- De værker, som har en moderselskabserklæring, indsender de under punkt 2.3.1. anførte nøgletal for det seneste regnskabsår for moderselskabet (ikke koncernregnskabet) samt vedlægger moderselskabets årsrapport som dokumentation. Hvis moderselskabets økonomi vurderes til at være finansiel svag kan Energistyrelsen som supplement bede om koncernregnskabet for at en få et større indblik i virksomhedens økonomi.
- Oplyse om der er sket ændringer i ejerskabsstrukturen for anlægget, som har betydning for bevillingen.

Energistyrelsen foretager ikke i forbindelse med det årlige tilsyn samme indgående prøvelse af finansiel og teknisk kapacitet, som ved udstedelse af en bevilling. Hvis virksomheden bekræfter, at den fortsat har fornøden finansiel og teknisk kapacitet, vil det normalt være tilstrækkeligt for Energistyrelsen at kontrollere, at de finansielle nøgletal ikke afviger væsentligt fra tidligere oplyste nøgletal.

- Nøgletallene svarer i al væsentlighed til tidligere oplyste nøgletal → Energistyrelsen vil normalt ikke have behov for at foretage sig yderligere.
- Nøgletallene afviger væsentligt fra tidligere oplyste nøgletal → Energistyrelsen bør normalt bede virksomheden om at redegøre for årsagen hertil og eventuelt foretage yderligere undersøgelser.

For de bevillingshavere, der ejer de største centrale kraftværker afholdes yderligere et årligt bevillingsmøde. På mødet gennemgås om de fortsat opfylder betingelserne til teknisk og finansiel kapacitet fastsat i bevillingen, samt de fremtidige planer for de enkelte værker.

6. Beredskabskrav

Ansøgeren skal opfylde kravene i bekendtgørelse nr. 2646 af 28. december 2021 om beredskab i elsektoren og bekendtgørelse nr. 2647 af 28. december 2021 om it-beredskab for el- og naturgassektorerne.

Der er i begge bekendtgørelser krav om, at ansøgeren skal afholde og indrapportere beredskabsøvelser samt udarbejde beredskabsplaner på baggrund af risiko- og sårbarhedsanalyser, så ansøgeren kan håndtere krisesituationer, beredskabshændelser samt begrænse konsekvenserne af hændelserne. Ansøgeren skal snarest, og senest 14 dage efter bevilling er meddelt, kontakte Energistyrelsens center for beredskab på beredskab@ens.dk for aftale om indsendelse af opdateret beredskabsmateriale i form af beredskabsplaner, detailplaner, øvelsesplaner mv.

7. Gebyropkrævning ved elproduktionsbevillinger

Energistyrelsen varetager opgaver med behandling af elproduktionsbevillinger og tilsyn hermed efter elforsyningslovens § 10, tilladelser til etablering og væsentlige ændringer af kraftværker efter elforsyningslovens § 11 og tilladelser til elproduktion ved afbrænding af affald på centrale kraftværkspladser efter elforsyningslovens § 12 a. Energistyrelsen varetager ligeledes opgaver med beredskabskrav for virksomheder med elproduktionsbevilling efter elforsyningslovens § 10.

Bevillingshavere og virksomheder som meddeles tilladelse, skal betale omkostningerne forbundet med Energistyrelsens myndighedsbehandling forbundet med en bevilling eller tilladelse, jf. elforsyningslovens §§ 51 a, stk. 1-3, og 51 d. Der henvises til bekendtgørelse nr. 1460 af 25. juni 2021 om betaling for myndighedsbetaling i Energistyrelsen, som fastsætter nærmere regler om Energistyrelsens opkrævning af betaling.

Hvad skal ansøgeren betale for:

Ansøgeren skal betale for omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med udstedelse af elproduktionsbevillinger samt tilsyn med overholdelse af vilkår i bevillingerne, herunder eventuelle tilsynsmøder.

Hvis ansøgeren eller dennes advokat henvender sig for at få en uformel drøftelse af krav til ansøgningen m.v. inden indsendelse af en egentlig ansøgning, vil ansøgeren også skulle betale for den tid, som bruges inden

indsendelse af ansøgningen. Dog skal ansøgeren ikke betale, hvis virksomheden ikke vælger at indsende en ansøgning.

Energistyrelsens myndighedsbehandling forbundet med udstedelse af en elproduktionsbevilling, består i eventuel afholdelse af møder med ansøgeren, vurdering af ansøgningen, herunder teknisk og finansiell kapacitet mv., og udarbejdelse af bevilling. Derudover består opgaven i at føre et årligt tilsyn med bevillingshavernes overholdelse af vilkår i bevillingerne og med bevillingshavernes tekniske og finansielle kapacitet, herunder afholdelse af møder med større bevillingshavere.

Ansøgeren skal endvidere betale for omkostningerne til myndighedsbehandling forbundet med Energistyrelsens tilsyn med ansøgerens overholdelse af beredskabsbekendtgørelserne.

Betalingen afregnes på baggrund af Energistyrelsens timeforbrug og opkræves halvårligt fra bevillingshaverne. Energistyrelsens timesats justeres efter finanslovens princip om, at der skal opnås balance mellem indtægter og omkostninger over en fireårig periode.